bijlage

Overzicht activiteiten landelijke versnellingstafel woningbouw

Bijlage nummer	1
Horend bij	Jaaroverzicht landelijke versnellingstafel woningbouw
Datum	18 oktober 2024

De Landelijke versnellingstafel woningbouw (LVW) helpt de realisatie van de woningbouw te versnellen. Om deze doelstelling te bereiken en de eigen bijdrage aan de reeds bestaande bestuurlijke en ambtelijke drukte op het gebied van de woningbouw zoveel mogelijk te beperken, hanteert de LVW een selectieve inzet langs drie actielijnen;

1. het aanjagen van regionale en publiek-private samenwerking
2. het realiseren van project- en gebiedsgerichte doorbraken
3. inzet op een beperkt aantal landelijke doorbraakthema's

de LVW werkt op basis van 'actieonderzoek'; we destilleren breder toepasbare lessen en *best practices* uit concrete casuïstiek, op basis waarvan adviezen kunnen worden meegegeven aan de partijen die bouwen. Dit document bevat per actielijn een overzicht van de activiteiten in het afgelopen jaar.

De LVW is samengesteld uit onafhankelijke leden die vanuit hun expertise op landelijk bestuurlijk niveau, met een focus op regio's, bijdragen aan het aanjagen van de woningbouw. Daarbij worden de leden ondersteund door adviseurs en experts van het ministerie van VRO en het Expertteam Woningbouw van RVO. Met het besluit van het ministerie van VRO om de Taskforce Nieuwbouw Woningcorporaties te integreren in de LVW en twee bestuurlijk aanjagers op het gebied van 'aanjagen realisatie corporatiewoningen' en 'opschalen kansrijke innovaties' aan te stellen, bestaat de LVW uit de volgende leden:

- Marja Appelman (voorzitter)
- Ellen Masselink (regionale focus op Friesland, Groningen en Drenthe)
- Monique van Haaf (regionale focus op Utrecht, Gelderland en Overijssel)
- Bert van Delden (regionale focus op Noord-Holland en Flevoland)
- Hamit Karakus (regionale focus op Zuid-Holland en Zeeland)
- Arjan Schakenbos (regionale focus op Noord-Brabant en Limburg)
- Nicole Maarsen (bestuurlijk aanjager opschalen kansrijke innovaties)
- Staf Depla (bestuurlijk aanjager realisatie corporatiewoningen)
- Hans Adriani (voorzitter aanjaagteam Wonen, Welzijn, Zorg voor ouderen)

Actielijn 1: het aanjagen van regionale en publiek-private samenwerking

Leden van de LVW jagen structurele, publiek private samenwerking aan middels de oprichting van regionale versnellingstafels. Om de oprichting van deze versnellingstafels te stimuleren, zijn verschillende activiteiten ondernomen;

- In verschillende regio's waar de versnellingstafels niet als vanzelf tot stand kwamen, hadden leden van de LVW een aanjagende functie. Zo is voor de provincie Limburg een advies geformuleerd t.a.v. de *governance* van de provinciale, regionale en lokale versnellingstafels. In verschillende regio's fungeerden de leden als tijdelijk voorzitter van versnellingstafels, in afwachting van de aanstelling van een onafhankelijk voorzitter.
- in juli publiceerde de LVW 'Vooruit!', het vervolg op de eerste handreiking voor voorzitters, secretarissen en deelnemers van regionale en lokale versnellingstafels. Deze handreiking biedt succesformules voor het effectief en efficiënt functioneren van versnellingstafels en bevat concrete voorbeelden van project- en thematische doorbraken die aan versnellingstafels zijn gerealiseerd. Daarnaast zijn wij gestart met een vervolg op de handreiking gericht op de publiek - private monitoring
- Op 2 juli organiseerde de LVW een landelijke bijeenkomst voor voorzitters en secretarissen van regionale en lokale versnellingstafels, gericht op het uitwisselen van kennis, praktijkervaringen en *best practices.* Naast leden van de LVW, voorzitters en secretarissen van versnellingstafels en vertegenwoordigers van het ministerie en RVO waren ook NEPROM, NVM, IVBN en het IPO aanwezig.

Actielijn 2: het realiseren van project- en gebiedsgerichte doorbraken

De LVW realiseert doorbraken in een aantal concrete 'sleutelprojecten' waar dit op lokaal en regionaal niveau nog niet lukt. Het gaat dan bijvoorbeeld om projecten met enig schaalniveau, relevantie voor de realisatie van de woondeals of met een voorbeeldfunctie. Lokale en regionale versnellingstafels zijn dus eerst aan zet. Leden van de LVW kunnen middels diplomatie bijdragen aan een bestuurlijke doorbaak in deze projecten. Daar waar het om inhoudelijk complexe projecten gaat, wordt samengewerkt met het Expertteam Woningbouw van RVO voor interventies op basis van deskundigheid. De LVW werkte het afgelopen jaar aan doorbraken in projecten en gebieden in het hele land, waaronder in de provincie Drenthe en de gemeenten Zutphen, Eersel, Woerden (Bijleveld), Waterland (Nieuw-Monnickendam), Barendrecht (Stationstuinen), en Voorne aan Zee (Nieuwe Achterweg).

Actielijn 3: inzet op een beperkt aantal landelijke doorbraakthema's

De LVW draagt bij aan doorbraken op landelijke thema's en generieke knelpunten die locaties en gebieden overstijgen. Deze thema's komen voort uit concrete casuïstiek op verschillende plekken in het land, met een brede impact op de woningbouw, en kunnen lokaal en regionaal niet worden opgelost. Het afgelopen jaar werden verschillende thematische verkenningen en interventies uitgevoerd;

- De pilot 'vertraging voorkomen bij RvS-procedures'; Veel woningbouwprojecten vertragen doordat betrokken partijen lange tijd (niet zelden 1,5 à 2 jaar) wachten op een gerechtelijke uitspraak, alvorens het ontwikkel- en realisatieproces voort te zetten. De LVW wil de kansen om vertraging bij

gerechtelijke procedures te voorkomen of beperken nader verkennen. Besloten is deze kansen in beeld te brengen en in de praktijk te verkennen aan de hand van een aantal pilotprojecten. Dit onderzoek richt zich nadrukkelijk niet op de RvS, of kansen die in directe relatie tot het functioneren van de RvS staan. Ook is het niet de bedoeling het gezag of de uitspraken van de RvS te ondermijnen. De verkenning richt zich op versnellingsmogelijkheden binnen de pilotprojecten. Daartoe wordt voor ieder van deze pilotprojecten een ondersteuningstraject opgezet, waarin experts van het Expertteam Woningbouw, de gemeente en betrokken (markt)partijen helpen de mogelijkheden om voortgang te blijven boeken in kaart te brengen en hier gevolg aan te geven.

- De LVW werkt samen met de provincie Fryslân en een aantal Friese gemeenten aan een gezamenlijke aanpak voor het slim bijbouwen in kleine kernen en heeft daar het Uitvoeringsplan Kleine Kernen voor gemaakt. De aanpak is gericht op het verbeteren van de leefbaarheid in de Kleine Kernen door kleinschalige woningbouw (in lijn met het rapport van Planbureau voor de Leefomgeving straatje erbij' mogelijk te maken. Dat doel kan makkelijker worden bereikt door gemeentelijke organisaties te ontlasten door o.a. de voorbereidende werkzaamheden op een andere manier te organiseren bijvoorbeeld via een 'servicebureau'. Dit bureau heeft als taak het vereenvoudigen en standaardiseren van voorbereidende processen en procedures, het slimmer organiseren en bundelen van werk- en geldstromen en naast traditionele bouw ook het werken volgens de principes van conceptueel bouwen in Kleine Kernen te stimuleren. Dit proces staat los van het democratische en politiek bestuurlijke besluitvormingsproces en richt zich dus op de uitvoering. Met deze slimme manier van organiseren moet het makkelijker worden voor gemeenten om voldoende passende en betaalbare woningen te realiseren in díe Kleine Kernen waar behoefte is én daar waar de nood het hoogst is. Natuurlijk ook passend bij aard en schaal van de desbetreffende woonkern. De aantallen die hierdoor gerealiseerd kunnen worden, zullen in de herijking van de Woondeals opgenomen worden. Daarnaast willen we ook andere provincies waar dit thema speelt, inspireren met deze aanpak.
- De LVW voert verkenningen uit naar belemmeringen (in wet- en regelgeving) op het gebied van netcongestie, flora & fauna en spuitzones. Op basis van casuïstiek, uit het hele land, brengen we de knelpunten preciezer in beeld en zoeken we naar oplossingsrichtingen die direct toepasbaar zijn binnen concrete woningbouwprojecten.
- Rebel voerde in opdracht van de LVW een onderzoek uit naar de potentie voor woningbouw in de '20 stedelijke focusgebieden'. Op basis van de uitkomsten zijn afspraken gemaakt met het NPLV over de publiek-private monitoring van de realisatie van woningbouw in deze gebieden, zodat tijdig kan worden geïntervenieerd bij vastlopers.
- De LVW liet een analyse maken van de betrokkenheid van ProRail bij de woningbouwopgave. N.a.v. advisering door de LVW werken de ministeries van IenW en VRO samen met ProRail aan een escalatieprocedure, zodat bij knelpunten gerelateerd aan spoorse maatregelen sneller een doorbraak kan worden bewerkstelligd.
- De LVW voerde een verkenning uit naar effectief beheer van woningbouwsubsidies. Want deze werken zowel als wortel en stok bij het versnellen van projecten. Naar aanleiding van die verkenning werd het handelingskader voor het beheer van deze subsidies in samenspraak met het

ministerie aangescherpt en werd een onderzoek uitgevoerd naar risicodragende leningen en rijksdeelnemingen.